

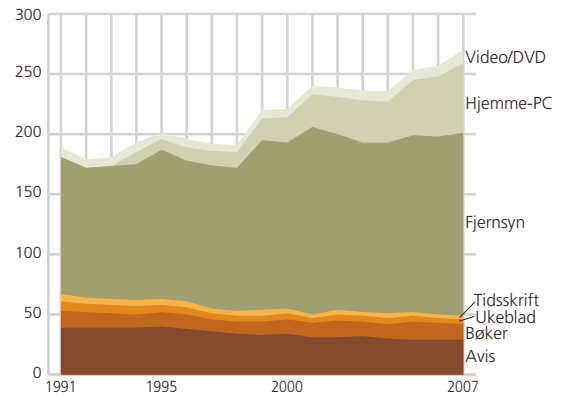
Fra papir til skjerm

Skjerm-mediene overtar

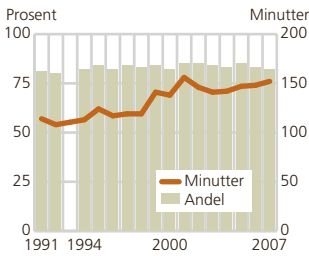
Fjernsynets dominerende stilling er selvfølgelig ikke ny; allerede i 1991 brukte vi nesten dobbelt så lang tid foran TV-skjermen som vi brukte til lesing.

I løpet av 1990-tallet fortsatte tiden brukt til lesing å synke, samtidig som vi så langt mer fjernsyn. I tillegg fikk (og brukte) flere og flere hjemme-PC, og daglig tilbringer vi nå i gjennomsnitt én time foran PC-skjermen. Til sammen innebærer dette at vi i dag bruker over fire ganger så mye tid foran PC- og TV-skjerm som til lesing i papirmedier.

Antall minutter brukt til skjerm- og papirmedier en gjennomsnittsdag

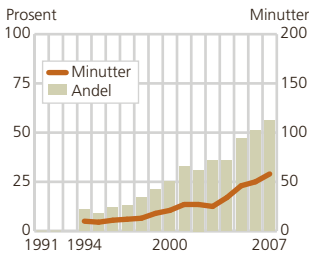

Andel som ser fjernsyn, og tid brukt en gjennomsnittsdag¹

¹ Økningen i tid brukt i 1999 kan i noen grad skyldes endringer i undersøkelsesopplegget.

Andel som bruker hjemme-PC, og tid brukt en gjennomsnittsdag

Et paradoks, kanskje, er at jo mer utdanningsnivået øker, desto mindre leser vi. Dette gjelder alle typer papirpublikasjoner, ikke bare ukeblader.

Fjernsynet dominerer

Andelen som ser fjernsyn var relativt stabil på 1990-tallet med vel 80 prosent, mens tiden foran skjermen har økt, og er nå to og en halv time per dag. Video/DVD, derimot, brukes bare av et lite fåtall, og andelen har vært stabil i hele perioden.

De ivrigste TV-seerne finner vi blant de eldste (67 år og over) og blant de yngste (13-15 år), og særlig de eldste bruker mye tid foran skjermen.

PC-ens inntog

Siden midten av 1990-tallet har andelen daglige hjemme-PC-brukere økt fra ca. 10 prosent til 56, og vi bruker nå PC-en én time daglig (andelen personer som har tilgang til hjemme-PC er imidlertid langt høyere: 87 prosent).

Det er store forskjeller i bruken av PC: For eksempel bruker tre av fire unge gutter PC daglig, mens dette gjelder bare vel én av ti eldre kvinner.

Radio = nyheter

I løpet av ti år har andelen som lytter på radio daglig, sunket fra 71 til 53 prosent, men de siste årene kan det synes som om tiden brukt til radiolytting har stabilisert seg på om lag halvannen time per dag (de som lytter på radio bruker altså lengre tid enn før).

Det er først og fremst nyhetsprogrammer folk hører på – seks av ti hører på nyheter en gjennomsnittsdag. Men også underholdnings- og distriktsprogram har mange lyttere. Programmer som værmelding, klassisk musikk og barne-/ungdomsprogram har mistet mange lyttere.

Radioen er først og fremst de middelaldrendes medium – i aldersgruppen 45-66 år er lytterandelen over 60 prosent, og denne gruppen bruker også mest tid.

Aviser

Avisenes opplag økte fram til omkring 1990, men har siden stagnert og falt noe. Samtidig har andelen som leser papiraviser daglig, sunket noe siden midten av 1990-tallet; fra 85 til 72 prosent. Og vi bruker også mindre tid til avislesing; i gjennomsnitt en halvtime per dag. Det er særlig i de yngste aldersgruppene at avislesing er blitt mindre vanlig.

Bøker

Antallet skjønnlitterære utgivelser ble doblet fra 1983 til 1994 (fra 900 til 2 000 utgivelser), og har de siste årene igjen økt til 2 200. Utlånet av bøker fra folkebibliotekene har sunket, fra 4,7 per innbygger i 1992 til 3,6 i 2007.

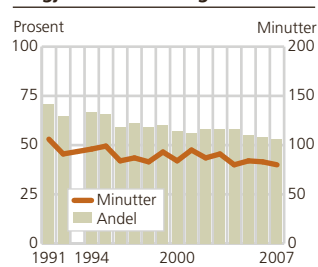
Andelen som leser bøker på fritiden har ikke fulgt samme tendens: Etter en viss nedgang har andelen som har lest en bok i løpet av dagen, igjen økt noe – til 23 prosent. Andelen som leser bøker daglig er klart høyere blant kvinner enn blant menn (henholdvis 27 og 18 prosent).

Ukeblader

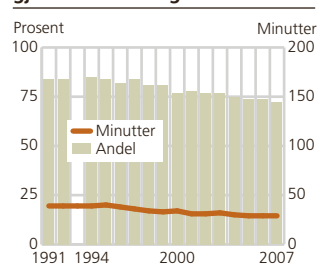
Andelen ukebladlesere har sunket de siste årene, og det er nå 14 prosent av befolkningen som leser ukeblad en gjennomsnittsdag. Denne nedgangen reflekteres ikke i noen tilsvarende opplagsnedgang; snarere har det samlede opplaget økt svakt.

Kvinner leser langt oftere ukeblader enn menn, og særlig gjelder dette eldre kvinner; i alderen 67 år og over leser 25 prosent av kvinnene ukeblader en gjennomsnittsdag, sammenliknet med 11 prosent av mennene.

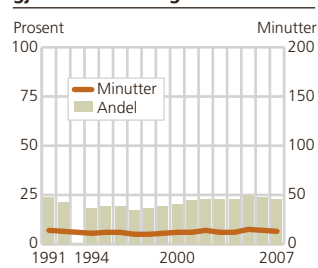
Andel radiolyttere og tid brukt en gjennomsnittsdag

Andel avislesere og tid brukt en gjennomsnittsdag

Andel boklesere og tid brukt en gjennomsnittsdag

Andel ukebladlesere og tid brukt en gjennomsnittsdag

